

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสาร อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสาร และ 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสาร โดยได้ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เป็นวิธีวิทยาวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสาร อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาบริบทชุมชนและค้นหาทีมวิจัยหลัก 2) ทำความเข้าใจกับทีมวิจัยหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับโครงการวิจัยและการร่วมเป็นทีมวิจัย 3) ประมวลผล “ข้อมูลและองค์ความรู้” เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสารที่มีอยู่เดิม 4) ประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสารที่เยาวชนสนใจเพิ่มเติม 5) ออกแบบสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม 6) วิเคราะห์ข้อมูล 7) ฝึกอบรมการใช้โปรแกรมท้องถิ่นไทย 8) พัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลใหม่ที่เหมาะสมมากขึ้น โดยใช้โปรแกรม Microsoft Access 9) นำเข้าข้อมูล 10) สรุปกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสารด้านเนื้อหาและกระบวนการ และ 11) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของเยาวชน

นอกจากนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสาร ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของเยาวชนในบทบาทนักวิจัยหลักที่ได้ร่วมออกแบบกิจกรรมและปฏิบัติการในการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสาร 2) นักศึกษาซึ่งเป็นนักวิจัยร่วมที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของเยาวชน 3) งบประมาณที่ใช้จัดกิจกรรม ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น และ 4) การสนับสนุนของผู้ปกครองและผู้นำหมู่บ้านในการเข้ามามีส่วนร่วมของเยาวชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำสารนั้น 1) ควรมีการทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของเยาวชน 2) การมีส่วนร่วมของเยาวชนในฐานะผู้ตัดสินใจ ผู้ปฏิบัติการ และผู้ร่วมประเมินผล และ 3) มีการดำเนินกิจกรรมที่ต่อเนื่อง โดยควรได้รับการสนับสนุนโดยผู้นำหมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล

The objectives of the research titled "Participation of Youth in Development of San River's Natural Resource Database, Mueang Lamphun District, Lamphun Province" were 1) to develop process which enables the participation of youth in developing San River's Natural Resource Database, and 2) to analyze factor effecting youth's participation. Participatory action research was applied as the research methodology.

It was found that the process which enables the participation of youth in developing San River's Natural Resource Database includes: 1) analyze community and search for research core team, 2) develop understanding of the research core team and other stakeholders toward research project and team, 3) identify existing data and knowledge on San River's natural resource, 4) analyze youth's interest toward San River's natural resource, 5) design interview schedule and collect data, 6) analyze colleted data, 7) train youth to use Thong Thung Thai program, 8) develop new appropriate program using micro soft access, 9) key in collected data, 10) conclude the participatory process, and 11) analyze factor effecting youth's participation.

The factors effecting youth's participation in developing San River's natural resource database found to be: 1) the participation of youth as the core team researchers who participatory designs activity and action, 2) student become core team researcher who organize learning process that enable youth's participation, 3) financial support for organizing activity supported by The Thailand Research Fund, Community-Based Division, and 4) support from youth's parents and village leaders.

This research suggests that the participation of youth in developing San River's natural resource database needs 1) understanding of youth's parent, 2) participation of youth as the decision-maker, practitioner such as meeting facilitator and evaluator, and 3) continuous actions which should be further supported by village leader and *tambon* administrative organization.